

Carlsbergi grupi tarnija ja litsentsiaadi käitumisreeglistik

Sissejuhatus

Meie eesmärk

Carlsbergi grupi eesmärk on anda positiivne panus ühiskonda ja kaitsta seejuures keskkonda, töötades välja ja rakendades eetilisi äritavasid ning astudes samme jätkusuutlikuma tuleviku nimel. Oleme uhked, et saame end nimetada eetiliseks ettevõtteks, ning ootame, et ka meie tarnijad, litsentsisaajad ja turustajad (edaspidi üheskoos „**tarnija(d)**“) järgiksid samu põhimõtteid. See võimaldab meil luua väärtust aktsionäride ja teiste sidusrühmade jaoks, sealhulgas meie töötajate ja äripartnerite ning kogukondade jaoks piirkondades, kus tegutseme.

Carlsbergi grupp toetab Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni inimõiguste ülddeklaratsiooni ning on alla kirjutanud ÜRO globaalsele kokkuleppele, mis hõlmab kümmet tööjõu ja inimõiguste, tervise ja ohutuse, keskkonna ja ärietikaga (sh korruptsioonivastane võitlus) seotud põhimõtet. Peale selle toetab Carlsbergi grupp aktiivset ja ausat konkurentsi ning usub, et töötajate ja kolmandate isikute isikuandmeid tuleb nõuetekohaselt kaitsta.

Kohaldamisala

Käesolev koodeks kehtib kõikide tarnijate suhtes ning moodustab sel viisil lahutamatu kohustusliku osa kõikidest Carlsbergi grupi ükskõik millise üksuse ja tarnija vahel sõlmitud/sõlmitavatest lepingutest.

Ühtlasi on koodeks siduv tarnija töötajate ja tarneahelas tegutsejate suhtes. Tarnijal on kohustus tagada, et tema töötajad, allhankijad, alltöövõtjad või all-litsentside saajad ning teised tema nimel tegutsevad kolmandad isikud ei riku käesolevat koodeksit. Carlsbergi grupp vaatab käesoleva koodeksi asjakohasuse ja jätkuva tulemuslikkuse korrapäraselt läbi ning teatab tarnijatele võimalikest muudatustest.

Nõuete täitmine

Tarnija peab järgima kohaldatavaid õigusnorme ja eeskirju (edaspidi „**kohaldatavad õigusaktid**“). Carlsberg ootab oma partneritelt, et nende õigusnormide ja eeskirjade kõrval täidetakse ka käesolevas koodeksis sätestatud põhimõtteid. Tarnija peab olema võimeline tõendama vastavust käesolevale koodeksile ja kohaldatavatele õigusaktidele, kui seda temalt taotletakse.

Carlsbergi grupi eesmärk on pidev areng. Oleme kindlalt veendunud, et koostööl põhinevate pikaajaliste suhete loomine tarnijatega on äritegevuses keskse olulisusega. Hindame ausat ja avatud suhtlust ning usume, et edukates töösuhetes on tähtsal kohal läbipaistvus.

Käesoleva koodeksi nõuetele mittevastavuse korral peab tarnija i) teavitama sellest viivitamata Carlsbergi grupi asjaomast kõrgemat juhtkonda ja/või esindajat ning ii) võtma viivitamata parandusmeetmeid mittevastavuse kõrvaldamiseks. Carlsbergi grupil on õigus kontrollida, kas tarnija järgib käesolevat koodeksit, ning tarnija peab Carlsbergi grupile tagama nõutava juurdepääsu oma valdustele ja teabele.

Carlsbergi grupil on õigus lõpetada lepingud või keelduda äritehingutest kõikide tarnijatega, kes käesolevat koodeksit ei järgi, olenemata sellest, kas vastav leping sisaldab vastupidist sätet, kusjuures tarnijal ei ole sellisel juhul õigus nõuda hüvitist.

1. Töötaja õigused ja inimõigused

1.1. Mittediskrimineerimine

Tarnija ei tohi töötajaid diskrimineerida rassi, nahavärvi, soo, keele, usutunnistuse, poliitiliste või muude veendumuste, kasti, rahvusliku või sotsiaalse päritolu, varandusliku või seisusliku seisundi, ühingutesse kuulumise, seksuaalse sättumuse, vanuse, puude või muude iseloomulike tunnuste alusel.

Kõik tööga seotud küsimused – alates töölevõtmisest kuni töölepingu lõpetamise ja pensionile jäämiseni – peavad põhinema üksnes õiguspärastel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel.

1.2. Sunniviisiline töö

Tarnija i) ei tohi olla ei otseselt ega kaudselt seotud mis tahes vormis sunniviisilise/orjatööga ega inimkaubandusega; ii) peab järgima kõiki orjapidamise ja inimkaubanduse vastu võitlemist käsitlevaid kohaldatavaid õigusakte; iii) peab kohaldama sisepoliitikat ja -korda nende nõuete täitmise tagamiseks; iv) peab veenduma, et tema tarneahelas ei tegeleta orjapidamise ega inimkaubandusega, korraldades oma alltöövõtjate suhtes hoolsuskohustuse auditeid; v) peab Carlsbergi gruppi teavitama kohe, kui saab teada asjaomaste kohaldatavate õigusaktide rikkumisest või võimalikust rikkumisest või tarneahelas esinevast või kahtlustatavast orjapidamisest või inimkaubandusest, mis puudutab Carlsbergi grupiga sõlmitud ükskõik mis lepingut.

1.3. Lapstööjõud

Tarnija ei tohi otseselt ega kaudselt kasutada lapstööjõudu. Kõik tarnija täistööajaga töötajad peavad olema vähemalt 15-aastased või üle kohaldatavate õigusaktidega ette nähtud vanuse alampiiri, olenevalt sellest, kumb on kõrgem. Kui kohaldatav töötajate vanuse alampiir on Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis arenguriikide puhul tehtud erandite alusel 14, kehtib see madalam vanusepiir.

Tarnija ei tohi palgata alla 18-aastaseid töötajaid töökohtadele, mis nõuavad ohtlikku tööd ja võivad seetõttu ohustada töötaja tervist, ohutust või väärtushinnanguid.

1.4. Ühingutesse kuulumise vabadus ja kollektiivlääbirääkimised

Tarnija peab austama oma töötajate õigust ühineda või mitte ühineda ametiühingu või muu soovitava organisatsiooniga ning pidada kollektiivlääbirääkimisi, et väljendada oma ühiseid huvisid, ilma et nad peaksid kartma karistust, näiteks hirmutamist, ahistamist või töölepingu lõpetamist kujul.

1.5. Ahistamine

Tarnija peab kaitsma töötajaid igasuguse füüsilise, verbaalse, seksuaalse või psühholoogilise ahistamise, kiusamise, väärkohtlemise või ähvardamise eest töökohal kas kaastöötajate või ülemuste poolt.

1.6. Tööaeg, hüvitised ja palk

Tarnija peab järgima miinimumpalga, tööaja, ületunnitasu ja hüvitistega seotud kohaldatavaid õigusakte või tööstusstandardeid, olenevalt sellest, mis on rangemad.

Tarnija ei tohi oma töötajatelt nõuda pikemat normaaltööaega kui 60 tundi nädalas, mille hulka arvestatakse ületunnitöö (või kohalike õigusaktidega ettenähtust pikemat normaal- ja ületunnitöö aega).

Ületunnitasu peab maksma seaduslike maksevahenditega ja korrapäraselt. Tarnija töötajatel peab olema õigus puhkepäevale vähemalt ühel päeval seitsmest ning õigus teha töö ajal mõistliku pikkusega pause ja saada vahetuste vahel piisavalt puhkeaega.

1.7. Tasustatav puhkus

Tarnija peab hoolt kandma selle eest, et kõikidel töötajatel on õigus jääda haigus- ja põhipuhkusele, samuti jääda lapsehoolduspuhkusele vastsündinuga või adopteeritud lapsega, nagu on sätestatud kohaldatavates õigusaktides. Töötajaid ei tohi puhkuse võtmise pärast töölt vabastada ega sellega ähvardada.

1.8. Töölepingud

Tarnija peab kõikidele töötajatele tagama kirjaliku, arusaadava sisuga ja õiguslikult siduva töölepingu.

2. Tervis ja ohutus

Tarnija peab veenduma, et tema ja tema alltöövõtjate töötajatele on tagatud ohutu ja tervislik töökeskkond, mis hõlmab järgitavaid eeskirju ja menetlusi, kasutatavaid isikukaitsevahendeid ning tööülesannete ohutul viisil täitmiseks vajalikku väljaõpet. Peale selle peab tarnija kindlaks tegema ja kõrvaldama kõik riskid, mis võivad põhjustada ohtu töötajatele (ja teistele tegevuskohtades viibivatele isikutele) ja keskkonnale, või tagama piisava riskijuhtimise. Tarnija peab välja töötama ja ellu viima kavad, milles sätestatakse sõnaselgelt piisavad meetmed töötajate ja teiste tarnija tegevusest mõjutatud isikute kaitsmiseks.

2.1. Süsteemid, dokumentatsioon ja õnnetused

Tarnija peab kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega välja töötama ja hoidma toimivana süsteemid i) töötajate teavitamiseks ja nendega konsulteerimiseks asjakohastes tervise- ja ohutusküsimustes; ii) täpseks arvepidamiseks tööõnnetuste, vigastuste, kutsehaiguste ning töökohal kindlaks tehtud ohutus- ja terviseriskide üle.

2.2. Hädaolukorras reageerimise menetlused

Tarnija peab kehtestama menetlused, mille abil tõhusalt reageerida tervise- ja ohutusolukordadele ning tööstusõnnetustele, mis võivad ohtu seada töötajaid, tööruume või kogukonda, ja neid menetlusi korrapäraselt ajakohastama.

2.3 Tervise- ja ohutusnõuete täitmine Carlsbergi grupi tegevuskohtades

Carlsbergi grupi tegevuskohti külastades või seal töötades peavad tarnija ja tema alltöötajad hoolikalt järgima Carlsbergi grupi tervise- ja ohutusnõudeid ning -menetlusi.

3. Keskkonnasäästlikkus

Tarnija peab täitma kõiki oma tegevuse, toodete ja teenuste keskkonnamõju suhtes kohaldatavaid kehtivaid õigusakte ja nõudeid ning hoidma end kursis nende õigusaktide ja nõuete muudatustega. Tarnija peab rakendama

ennetavat lähenemisviisi keskkonaeeskirjade täitmiseks, pakkudes kõikidele asjaomastele töötajatele täiendkoolitust ning tagades tõhusa kontrolli ja järelevalve kogu oma äritegevuses. Kohaldatavate õigusaktide täitmise kõrval peab tarnija kindlaks tegema kõik tööstusharuga seotud olulised probleemid ning nende probleemidega ennetavalt tegelema, näiteks seoses kliimamuutuste ja veekaitsega.

3.1. Keskkonnaküsimuste lahendamine

Tarnija peab võtma meetmeid selleks, et tema tegevus, tooted või teenused ei põhjustaks kahjulikku keskkonnamõju, ning rakendama tõhusaid süsteeme sellise kahjuliku mõju vähendamiseks ja heastamiseks ning sellest teatamiseks. Tarnija peab pidevalt parandama oma keskkonnatoimet, olema võimeline seda tõendama ning võtma kohustuse teha koostööd ka oma tarnijatega, et parandada keskkonnatoimet kogu tarneahelas.

3.2. CO₂ heite vähendamine

Tarnija peab võtma ennetavaid meetmeid oma otsese ja kaudse CO₂-jalajälje (nt CO₂ heide vastavalt kasvuhuonegaaside protokollile) hindamiseks ja vähendamiseks kogu tarneahelas ning kindlaks tegema valdkonnad, kus tuleks CO₂-jalajälge vähendada.

3.3. Veemajandus ja jäätmekäitlus

Kui tarnija kasutab suures koguses vett muul otstarbel kui pesuveena, peab ta rakendama menetlusi veehaarde ja -tarbimise reguleerimiseks ning lahendusi veetarbimise vähendamiseks, vee taaskasutuseks või ringlussevõtuks. Eriti suurt tähelepanu tuleb pöörata veemajandamisele piirkondades, mida ohustab veenappus.

Reovett peab tarnija nõuetekohaselt käitlema kohapeal või suunama selle asjaomasesse välisesse tegevusloaga veetöötlemisjaama.

Kui tarnija kasutab erikemikaale (v.a tavapärased majapidamis- või kontorikasutuseks ette nähtud kemikaalid), peab ta i) rakendama piisavaid menetlusi selliste keemiliste ainete, sealhulgas ohtlike materjalide identifitseerimiseks, hankimiseks, ladustamiseks, käitlemiseks, kasutamiseks, kogumiseks ja kõrvaldamiseks; ii) hoidma kättesaadavana materjalide ohutuskaardid.

Ohtlike jäätmeid ei tohi viia prügilasse ega põletada kohapeal, välja arvatud juhul, kui pädev ametiasutus on selleks andnud vastava loa. Tavajäätmete viimisel prügilasse või kohapeal põletamisel peab tarnija järgima kohaldatavaid õigusakte.

Tarnija peab järgima õhku eralduvate saasteainete (sh lõhnaained), müra- ja pinnasereostuse (sh varasema või praeguse reostuse riskid), veehaarde, ainete pinnasesse ja põhjavette sattumise ning jäätmete käitlemise ja kõrvaldamise suhtes kohaldatavaid õigusakte.

4. Ärieetika

4.1. Korruptsioon ja altkäemaks

Tarnija peab oma äritegevuses järgima kõiki korruptsioonivastase võitluse suhtes kohaldatavaid õigusakte, eeskätt ei tohi ta i) püüda saada põhjendamatu eelist, lubades, pakkudes või andes avaliku võimu kandjale, äripartnerile või muule kolmandale isikule midagi väärtuslikku; ii) osaleda ükskõik millises muus vormis korruptsioonis, väljapressimises, omastamises või pettuses, mille eesmärk on saada ebaausal teel põhjendamatu eeliseid või

muul viisil mõjutada oma äritehingute lõpptulemusi. Tarnija peab tagama, et kõik tema asjaomased töötajad ja kolmandad isikud on teadlikud kohaldatavatest õigusaktidest ja järgivad neid.

4.2. Kingitused ja meelelahutus

Tarnija ei tohi pakkuda, rahastada ega annetada kalleid kingitusi, ekstravagantset meelelahutust ega võõrustamist ühelegi Carlsbergi grupi töötajale ega äritehingu vastaspoolele äriotsuste mõjutamise eesmärgil. Tarnija peab veenduma, et kõikide Carlsbergi grupi töötajatele pakutavate kingituste ja meelelahutusvõimaluste korral on tagatud läbipaistvus ning et need on majanduslikult põhjendatud. Ühelgi juhul ei tohi tarnija pakkuda kingitusi, meelelahutust, võõrustamist või reise Carlsbergi hankeüksuse töötajatele.

4.3. Huvide konflikt

Kui Carlsbergi grupi töötaja isiklikud huvid mõjutavad tema võimet tegutseda objektiivselt ja Carlsbergi grupi parimates huvides, on tegemist huvide konfliktiga. Tarnija ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis tekitab sellise huvide konflikti või mille puhul võiks seda mõistlikult eeldada. Tarnija võtab viivitamata meetmeid sellise huvide konflikti ärahoidmiseks.

5. Konkurents ja õiglane kaubandus

Tarnija ei tohi (kirjalikult ega suuliselt) sõlmida lepingut ega osaleda tegevuses, mille eesmärk või tagajärg on konkurentsi takistamine või piiramine ja/või millega rikutakse konkurentsialaseid või õiglase kaubanduse suhtes kohaldatavaid õigusakte.

6. Andmekaitse

Tarnija peab järgima kõiki andmekaitsealaseid ja isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatavaid õigusakte.